

**UPUTSTVO
O NAČINU SASTAVLJANJA I PODNOŠENJA
PRIJAVE ZA PRIZNANJE PRAVA NA INDUSTRIJSKI DIZAJN**

**PRE PODNOŠENJA PRIJAVE ZA PRIZNANJE PRAVA NA INDUSTRIJSKI
DIZAJN OBAVEZNO PROČITAJTE OVO UPUTSTVO JER ĆETE SEBI TIME
ZNATNO OLAKŠATI PUT DO DOBIJANJA PRAVA ZA KOJA STE
ZAINTERESOVANI**

OPŠTE NAPOMENE

Zakonom o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna („Službeni glasnik RS“, br. 104/09 i 45/15) i Uredbom o sadržini registra prijave i registra industrijskog dizajna, sadržini zahteva koji se podnose u postupku za priznanje i zaštitu prava na industrijski dizajn i podacima koji se objavljuju u službenom glasniku nadležnog organa („Službeni glasnik RS“, br. 43/10) određena je zaštita industrijskog dizajna kao prava industrijske svojine.

Industrijski dizajn je trodimenzionalni ili dvodimenzionalni izgled celog proizvoda, ili njegovog dela, koji je određen njegovim vizuelnim karakteristikama, posebno linijama, konturama, bojama, oblikom, teksturom i materijalima od kojih je proizvod sačinjen, ili kojima je ukrašen, kao i njihovom kombinacijom.

Proizvod je industrijski ili zanatski predmet, uključujući, između ostalog, i delove koji su namenjeni za spajanje u složen proizvod, pakovanje proizvoda, grafičke simbole i topografske znake, isključujući kompjuterske programe.

Industrijski dizajn se štiti isključivim pravom (pravom na industrijski dizajn) ako je nov i ako ima individualni karakter.

Industrijski dizajn se smatra novim ako identičan industrijski dizajn nije postao dostupan javnosti pre dana podnošenja prijave za priznanje tog industrijskog dizajna, ili ako ne postoji ranije podneta prijava za priznanje identičnog industrijskog dizajna.

Industrijski dizajn ima individualni karakter ako se ukupan utisak koji ostavlja na informisanog korisnika razlikuje od ukupnog utiska koji na tog korisnika ostavlja bilo koji drugi industrijski dizajn, a koji je postao dostupan javnosti pre dana podnošenja prijave za priznanje prava na industrijski dizajn, ili dana priznatog prava prvenstva suprostavljenog industrijskog dizajna.

Industrijskim dizajnom se ne mogu štititi računarski programi, kao i proizvodi kod kojih je spoljašnji izgled isključivo određen tehničkom funkcijom.

Podnosilac prijave za priznanje prava na industrijski dizajn uživa sva prava od dana podnošenja prijave. Pravo na industrijski dizajn stiče se upisom u Registar industrijskog dizajna i traje 25

godina od dana podnošenja prijave, pod uslovom da se redovno plaćaju propisane takse za održavanje prava.

Prijava za priznanje prava na industrijski dizajn može da obuhvati jedan (pojedinačna) ili više industrijskih dizajna (višestruka prijava):

1) Pojedinačna prijava odnosi se samo na spoljni oblik jednog proizvoda, koji može da bude sastavljen od jednog elementa, ili od više elemenata povezanih međusobno naraskidivom vezom.

Primer:

- kostim (pantalone+sako+prsluk) je samo jedan industrijski dizajn,
- fen za kosu i njegovi dodatni delovi kao pribor čine jedan industrijski dizajn,
- svećnjak čini samo jedan industrijski dizajn.

2) Višestruka prijava odnosi se na oblik više proizvoda koji nisu međusobno povezani neraskidivom vezom, odnosno različiti su jedni u odnosu na druge, uz uslov da su svrstani u istu klasu (i potklasu) međunarodne klasifikacije industrijskog dizajna.

Ovakva prijava može da sadrži najviše 100 industrijskih dizajna.

Primer:

- divan (kauč) i jedna fotelja čine različite industrijske dizajne,
- servis za ručavanje, čaj, kafu čine različite industrijske dizajne,
- sveća i svećnjak čine različite industrijske dizajne.

Podnosilac prijave koja sadrži zahtev za priznanje prava na više industrijskih dizajna (višestruka prijava) može, uz plaćanje propisane takse, da podnese zahtev za razdvajanje svoje višestruke prijave na više pojedinačnih, ili višestrukih izdvojenih prijava.

PRIJAVA INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Uredbom o sadržini registra prijava i registra industrijskog dizajna, sadržini zahteva koji se podnose u postupku za priznanje i zaštitu prava na industrijski dizajn i podacima koji se objavljuju u službenom glasniku nadležnog organa („Službeni glasnik RS“, br. 43/2010), propisani su način sastavljanja i bitni elementi prijave za priznanje prava na industrijski dizajn.

Postupak za priznanje prava na industrijski dizajn, pokreće se podnošenjem prijave za priznanje prava na industrijski dizajn kod Zavoda za intelektualnu svojinu, na adresi Kneginje Ljubice 5, Beograd. Prijava mora da sadrži:

1) dva primerka zahteva za priznanje prava na industrijski dizajn, na propisanom obrascu D-1, koji se dobija u Zavodu ili se može skinuti sa sajta Zavoda www.zis.gov.rs;

2) dvodimenzionalni prikaz predmeta zaštite (fotografije ili nacrti prijavljenog proizvoda) – vidi posebne napomene oko priloga prijave;

3) opis industrijskog dizajna treba da bude precizan i sažet opis ukupnog spoljašnjeg izgleda predmeta zaštite, koji je zasnovan na podnetom prikazu, a koji se vidi stalno ili prilikom njegove redovne upotrebe, u dva primerka - vidi posebne napomene oko priloga prijave;

4) izjavu koja sadrži podatke o zajedničkom predstavniku, odnosno zajedničkom punomoćniku, ako prijavu podnosi više lica;

5) uredno punomoćje, ako se prijava podnosi preko punomoćnika;

6) potvrdu, odnosno uverenje ako je zatraženo pravo prvenstva iz čl. 26. Zakona (sajamski prioritet);

7) prepis prve prijave ako je zatraženo pravo prvenstva iz čl. 25. Zakona (konvencijski prioritet), sa overenim prevodom;

8) dokaz o uplati takse za prijavu.

Zahtev za priznanje prava na industrijski dizajn (obrazac D-1), mora da sadrži:

1) podatke o podnosiocu prijave;

2) podatke o punomoćniku, ako se prijava podnosi preko punomoćnika;

3) kratak i stvaran, A NE KOMERCIJALAN, naziv proizvoda (npr.: „medicinski jastuk“, a ne „medicinski jastuk – SAN“, „stona lampa“, a ne „stona lampa SVETLOST“, ili „šara za automobilsku gumu“, a ne „šara za automobilsku gumu SIGURNOST“, itd.);

4) podatke o autoru industrijskog dizajna (ako on ne podnosi prijavu), ili napomenu o izjavi da autor ne želi da bude naveden u prijavi;

5) pravni osnov za podnošenje prijave ako autor industrijskog dizajna nije podnosilac prijave;

6) izjavu da se zahteva odloženo objavljivanje prava na industrijski dizajn od 12 meseci;

7) potpis i pečat podnosioca prijave.

POSEBNE NAPOMENE OKO PRILOGA PRIJAVE:

I FOTOGRAFIJA ILI NACRT (GRAFIČKI PRIKAZ) INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Fotografija ili nacrt (grafički prikaz) industrijskog dizajna podnosi se u dva istovetna primerka.

Fotografije koje se prilažu moraju biti profesionalnog kvaliteta, bez podloge, dobijene na osnovu negativa ili dijapozitiva, i moraju imati ravne uglove. Predmet zaštite mora biti prikazan na neutralnoj i jednobojnoj osnovi i ne sme imati senke.

Ako se predmet zaštite prikazuje na fotografiji, ona ne sme da bude:

- 1) instant - fotografija,
- 2) retuširana fotografija (tušem, mastilom ili korekturnom tečnošću),
- 3) fotografija koja nije podobna za ofset reprodukovanje,
- 4) fotokopija.

Nacrti se podnose u originalu i moraju biti profesionalnog kvaliteta, izvedeni uz pomoć pribora za tehničko crtanje ili uz pomoć računara na kvalitetnom, belom neprovidnom papiru. Linije moraju biti vidljive i pune. Predmet zaštite mora da bude prikazan u perspektivi (aksonometrijski), s tim što može sadržati senke i senčenja radi isticanja reljefa.

Ako se predmet zaštite prikazuje na nacrtu, on ne sme:

- 1) da bude tehnički crtež kojim se predmet prikazuje u preseku, a naročito koji sadrži osne linije, kotne linije i dimenzije;
- 2) da sadrži objašnjenje ili legende na predmetu zaštite ili pored njega;
- 3) da bude nepogodan za ofset - reprodukovanje.

Fotografije ili nacrti ne mogu biti veći od 16 h 16 cm.

Fotografije ili nacrti moraju prikazivati predmet zaštite, bez bilo kakvog drugog predmeta.

Ako se jednom fotografijom ili nacrtom ne mogu prikazati sva nova spoljna obeležja predmeta zaštite, dostavlja se onoliko fotografija ili nacrtova koliko je neophodno da se prikažu sve oblikovne karakterističnosti predmeta zaštite.

Ako je predmet zaštite predstavljen fotografijama ili nacrtima, oni moraju biti posebno numerisani tako da numeracija sadrži dva arapska broja razdvojena tačkom (1.1., 1.2., 1.3., ...).

Ako jedna prijava sadrži više predmeta zaštite, za svaki predmet zaštite podnosi se poseban prikaz. Oni koji se odnose na isti predmet zaštite moraju biti numerisani na sledeći način; 1.1., 1.2., 1.3., ..., dok za svaki sledeći predmet zaštite moraju biti numerisani na sledeći način: 2.1., 2.2., 2.3., ..., 3.1., 3.2., 3.3., ...i tako redom u zaviosnosti koliko ima predmeta zaštite.

Prikazi se lepe po rednom broju, na belom papiru formata A4, a može da bude najviše 20 prikaza raspoređenih na način na koji podnosilac prijave želi da oni budu objavljeni. Margina od najmanje 5mm treba da bude oko svakog prikaza.

Prikazi ne smeju da budu savijeni.

Ako je u pitanju prijava dvodimenzionalnog industrijskog dizajna, kao prikaz se može dostaviti dvodimenzionalni primerak (uzorak) prijavljenog industrijskog dizajna, s tim da se najdocije u roku od 6 meseci od dana podnošenja prijave Zavodu moraju dostaviti fotografije ili nacrti koji prikazuju dvodimenzionalni predmet zaštite.

Dvodimenzionalni primerak (uzorak) ne sme da bude veći od 26 x 17 cm, ni deblji od 3mm, ne sme da bude presavijen, ni da bude teži od 50 gr. Takav uzorak treba zalepiti na papir formata A4 i numerisati ga na gore opisan način.

Proizvodi koji su podložni kvarenju ili koji mogu biti opasni za skladištenje, neće biti prihvaćeni kao uzorci.

II OPIS INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Opis mora biti otkucan (pisaćom mašinom ili na računaru), terminološki jasan i čitljiv, na papiru formata A4 (279 h 210 mm) i uredan. Na listu hartije može se koristiti samo jedna stranica.

Opis mora da sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu prijave (u levom gornjem uglu);
- 2) kratak i stvaran (a ne komercijalan) naziv predmeta zaštite (u gornjem srednjem delu prve stranice);
- 3) novost predmeta zaštite, odnosno njegovih pojedinih delova;
- 4) namenu predmeta zaštite (samo ukoliko se iz naziva ne može utvrditi namena proizvoda);
- 5) potpis podnosioca prijave.

Ako jedna prijava sadrži više predmeta zaštite (višestruka prijava), za svaki predmet zaštite se podnosi poseban opis, na posebnom A4papiru.

Opis se dostavlja u 2 (dva) istovetna primerka, za svaki predmet zaštite. Opis treba da se odnosi samo na spoljni oblik predmeta zaštite (pri čemu se podrazumevaju same površine tela, odnosno zidovi, odnosno njegovih delova koji se vide stalno ili pri njegovoj redovnoj upotrebi), odnosno samo na sliku ili crtež kojim je prikazan predmet zaštite, a koji mogu da se prenesu na određeni proizvod ili njegov deo.

Opis ne treba da sadrži podatke koji se odnose na konstrukciju, funkciju ili funkcionalne prednosti i slične podatke o predmetu zaštite ili njegovim delovima.

a) Opis trodimenzionalnog dizajna

U tekstualnom delu opisa navodi se namena dizajna samo ukoliko se iz naziva ne može utvrditi namena proizvoda, zatim se opisuje telo i njegovi pojedini delovi. Prilikom opisivanja ističe se novost - navođenjem u čemu se predmet zaštite, u oblikovnom smislu bitno razlikuje od već poznatih industrijskih dizajna.

Opis industrijskog dizajna treba da se odnosi samo na spoljni oblik tela - proizvoda, odnosno na one njegove delove koji se vide stalno ili prilikom redovne upotrebe proizvoda. U opisu se navodi prvo spoljni oblik tela u celini, a zatim pojedini delovi tela uz isticanje novosti spoljnih oblika za koje se traži zaštita. Spoljni oblik proizvoda i njegove delove tela potrebno je opisivati geometrijskim pojmovima.

Prilikom opisa, imajući u vidu potpunu saglasnost opisa i prikaza, odnosno nacрта tela proizvoda potrebno je pozvati se na brojčane oznake na određenom prikazu. Opis ne treba da sadrži podatke koji se odnose na konstrukciju, funkciju ili funkcionalne prednosti, materijal od koga je izrađen ili slične podatke o proizvodu i njegovim delovima.

Opis mora sadržati potpis podnosioca prijave.

Primer: BOCA

Prijavljeno telo za koje se traži zaštita industrijskim dizajnom predstavlja novo oblikovno rešenje boce za pakovanje vode. Prijavljeno telo može da posluži i za pakovanje drugih pića.

Novost oblika prijavljene boce predstavlja oblikovanje tela u celini. Boca karakteriše nekoliko različito oblikovanih segmenata čiji sklop predstavlja novu oblikovnu celinu.

Detaljan opis oblika prijavljenog proizvoda biće dat u nastavku, a prema priloženim slikama tela, gde:

Slika 1.1. predstavlja perspektivan prikaz tela boce;

Slika 1.2. predstavlja prikaz tela boce u pogledu sa prednje strane;

Slika 1.3. predstavlja prikaz tela boce u pogledu sa donje strane;

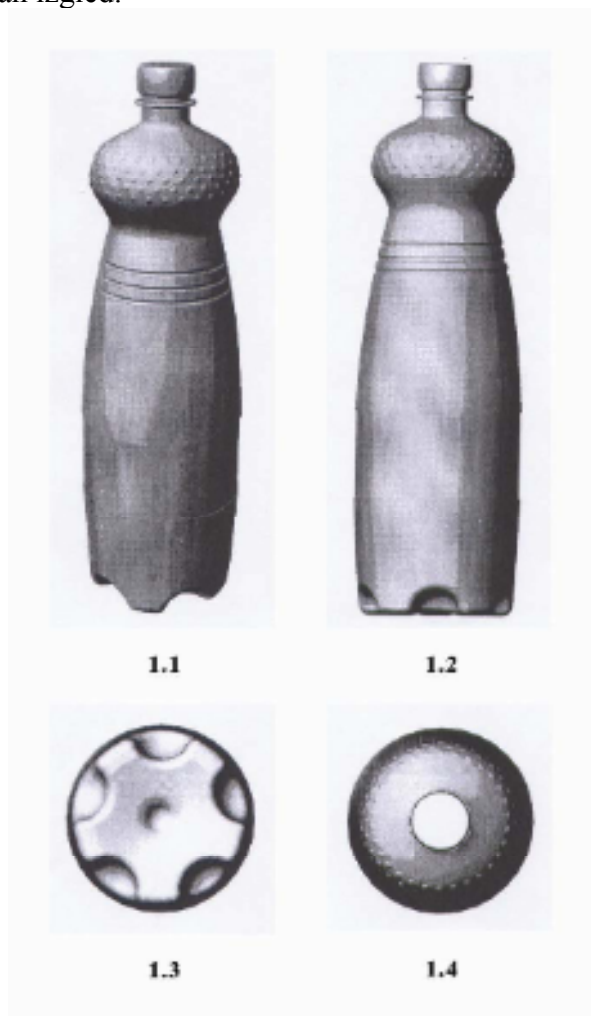
Slika 1.4. predstavlja prikaz tela boce u pogledu sa gornje strane.

Boca, kao što se može videti sa priloženih slika, oblikovana je tako da je karakterišu tri segmenta i to: donji, cilindrični deo tela, središnji konusni deo tela i gornji sferni deo tela iznad koga se nalazi vrat sa zatvaračem.

Telo boce, približno, u donje četiri devetine, je oblikovano cilindrično s tim što, približno gornje dve devetine ovog dela tela karakteriše to što je telo boce nešto uže, manjeg je prečnika i nalazi se iznad dela koji je oblikovan u vidu veoma niskog zarubljenog konusa. Iznad napred navedenog užeg, cilindričnog dela tela boce, za etiketu, nalazi se deo tela boce oblikovan u vidu veoma niskog, obrnutog, zarubljenog konusa.

Iznad ovog niskog dela tela boce, oblika obrnutog zarubljenog konusa, u nastavku telo boce se sužava i oblikovano je u vidu zarubljenog konusa, a visina ovog dela tela iznosi, približno, četiri devetine ukupne visine tela boce. Gornju četvrtinu ovog dela tela, po celom obimu, karakterišu tri, međusobno paralelna, žljeba lučnog poprečnog preseka. Telo boce između ovih žljebova karakteriše takođe lučni poprečni presek koji je suprotne orijentacije od preseka žljebova. Iznad ovog dela tela, oblika zarubljenog konusa, telo boce se ponovo širi i oblikovano je u vidu obrnutog zarubljenog konusa a prelaz između ova dva dela tela je lučan. Gornji manji bazis donjeg dela tela oblika zarubljenog konusa i donji bazis gornjeg dela oblika obrnutog zarubljenog konusa su kompatibilni. U nastavku, iznad dela tela oblika obrnutog zarubljenog konusa, telo boce je oblikovano u vidu dela sfernog omotača. Ovaj deo tela, po celom omotaču, osim u gornjem delu, bitno karakterišu, približno, poluloptasta ispupčenja. Iznad sfernog dela tela boce uzdiže se kratak cilindrični vrat boce sa cilindričnim zatvaračem. Vrat boce u gornjem delu, a ispod zatvarača ima jedno prstenasto proširenje. Kružno dno boce je konkavno i karakteriše ga jedno udubljenje u središtu, oblika odsečka lopte. Po obodnoj ivici dna nalazi se pet istovetnih udubljenja oblikovana u vidu omotača četvrtine lopte. Ova udubljenja zahvataju delimično i donji deo cilindričnog dela tela boce.

Oblikovanje napred opisanih delova tela boce sa ispupčenjima i žljebovima na tim delovima tela daju celoj boci nov ukupan izgled.

b) Opis dvodimenzionalnog dizajna

U tekstualnom delu opisa navodi se namena industrijskog dizajna, a zatim se opisuje industrijski dizajn.

Prilikom samog opisa industrijskog dizajna ističe se njegova novost, odnosno u čemu se industrijski dizajn bitno razlikuje od već poznatih.

Opis industrijskog dizajna treba da se odnosi samo na izgled proizvoda. U opisu se navodi prvo izgled proizvoda u celini (ukoliko je moguće), a zatim se opisuju pojedini elementi prijavljenog proizvoda, uz isticanje novosti njegovog izgleda. Izgled industrijskog dizajna i njegove pojedine površine potrebno je opisivati geometrijskim pojmovima.

Prilikom opisa, imajući u vidu potpunu saglasnost i povezanost opisa i nacrtu industrijskog dizajna, potrebno je pozivati se na broježane oznake na određenoj slici.

Primer: ŠARA ZA TEKSTIL

Prijavljeni industrijski dizajn prvenstveno je predviđen za izvođenje na tkanini, koja će biti upotrebljena kao unutrašnja obloga obuće, cipela, čizmica ili papuča.

Novost prijavljenog industrijskog dizajna karakterisana je načinom postavljanja isprekidanih linija 1 i 2 koje grade polja 3.

Karakteristike i novost prijavljenog industrijskog dizajna su detaljnije opisani u nastavku, s obzirom na priloženi nacrt.

Šara za tekstil je u smislu dezena nova zato što je izvedena od kosih paralelnih naizmenično isprekidanih linija (1), koje u svojim prekinutim delovima imaju takođe kose i paralelne naizmenično isprekidane linije (2). Kose paralelne naizmenično isprekidane linije (2) prolaze kroz prekide linija (1), a kose paralelne naizmenično isprekidane linije (1) prolaze kroz prekide linija (2). Tako postavljene linije (1) i (2) grade romboidna polja (3) koja nisu potpuno oivičena linijama zbog toga što su linije (1) i (2) naizmenično isprekidane.

VAŽNE NAPOMENE

U registar prijava industrijskog dizajna neće se upisati ona prijava koja ne sadrži:

- 1) dva primerka uredno sastavljenog zahteva;
- 2) najmanje jedan primerak prikaza, odnosno jednu fotografiju predmeta zaštite;
- 3) jedan primerak opisa predmeta zaštite;
- 4) potpis i pečat podnosioca prijave ili njegovog punomoćnika.

Industrijskim dizajnom ne štite se fotografska ili kartografska dela, tehnički planovi i skice.

Zaštita se ne može odobriti industrijskom dizajnu:

- 1) čije je objavljivanje ili upotreba protivna javnom poretku ili prihvaćenim moralnim principima;
- 2) koji povređuje autorsko pravo ili prava industrijske svojine drugog lica;
- 3) koji sadrže državni ili drugi javni grb, zastavu ili simbol, naziv ili skraćenicu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, religiozne ili nacionalne simbole, kao i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa.

Industrijski dizajn koji predstavlja, odnosno sadrži lik nekog lica, može da se zaštititi samo uz izričitu saglasnost tog lica.

Industrijski dizajn koji predstavlja, odnosno sadrži lik umrlog lica može se zaštititi samo po pristanku njegovih roditelja, bračnog druga i dece.

Industrijski dizajn koji predstavlja, odnosno sadrži lik istorijske ili druge umrle znamenite ličnosti može da se zaštititi uz dozvolu nadležnog organa i pristanka njenih srodnika do trećeg stepena srodstva.